

them to develop a more nuanced understanding of cultural dynamics in translation, however, not forcing anyone to fully follow such norms and assimilate in existing or dominant culture.

In conclusion, the exploration of cross-culturalism, interculturalism, and multiculturalism in teaching translation disciplines enriches students' understanding of the complexities inherent in cross-cultural communication. The key principle goes to integrating these cultural concepts into translation education, enabling students to become better equipped to navigate the diverse cultural landscape of the globalized world, thus, fostering a deeper appreciation for cultural diversity and promoting effective communication across cultural boundaries.

РОЗВИТОК МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Шевченко Олена,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
Полтавського державного медичного університету
м. Полтава, Україна
o.shevchenko@pdmu.edu.ua

Лещенко Тетяна,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
Полтавського державного медичного університету
м. Полтава, Україна
t.leshchenko@pdmu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-4682-3734>

Вища освіта стає все більш інтернаціональною. Світовий освітній простір зумовлює постійне розширення міжнародних зв'язків. Нині значна частина українських студентів навчаються повністю або частково в європейських країнах. Водночас збільшується кількість іноземних студентів, які здобувають освіту за межами своєї країни. Серед спеціальностей, які обирають іноземні студенти в Україні, особливою популярністю користується медицина. Потоку знань через національні кордони сприяє культурне розмаїття в університетах.

Для забезпечення ефективності навчально-виховного процесу іноземних студентів необхідно враховувати особливості їхньої адаптації до соціально-культурного середовища в Україні. Іноземні студенти мають етнічні особливості, їм доводиться долати різні психологічні, соціальні, моральні, релігійні бар'єри, освоювати нові види діяльності й форми поведінки [1, с. 82].

Вивчати українську мову потрібно для виховання гармонійної особистості, яка здатна до міжкультурного діалогу, адаптації в новому соціально-культурному оточенні, особистісного культурного зростання, усвідомлення й визнання особливостей вітчизняного характеру мислення і світосприймання. Безумовно, для цього недостатньо лише усунути мовні перешкоди в спілкуванні; задля цього потрібно також усувати розбіжності мовців у культурі й поведінці. Слушно зауважити, що необхідна трансформація мовного бар'єра в джерело взаємного збагачення різноманіття культур і широкого діалогу.

Міжкультурна комунікативна компетентність нероздільна з комунікаційною компетентністю й міжкультурною комунікацією [5]. За Spitzberg V. і Cupach W., комунікаційна компетентність складається з кількох компонентів, таких як соціальна компетентність і міжособистісна компетентність. Обидва компоненти орієнтовані на комунікаційну компетентність [6].

Провідну мету навчання викладачі кафедри українознавства та гуманітарної підготовки ПДМУ спрямовують на розвиток і вдосконалення міжкультурних навичок спілкування, які могли б полегшити студентам подолання різних розбіжностей у культурному середовищі незалежно від міжкультурних проблем у майбутньому [2, с. 257]. Функціональний принцип навчання стає головним. Навчальний процес спрямований на те, щоб навчити іноземних студентів не тільки основ української мови, а й із цікавістю й ентузіазмом спілкуватися мовою – і в ситуаціях повсякденного життя, і з професійної тематики. Саме тому лексичний напрям засвоєння навчального матеріалу вважаємо найбільш пріоритетним. Усне мовлення стало основою

наших занять. Із перших занять іноземні студенти намагаються брати участь у діалогах, бесідах. Спочатку іноземні студенти розповідають про себе і свою сім'ю, про побутові умови, робочий день, а також про навчання. Потім із цікавістю створюють діалоги на теми: «У бібліотеці», «У їдальні», «У транспорті», «В авіакасі» та ін. Іноземні студенти ставлять запитання на країнознавчі й побутові теми, відповідають на них, в аудиторії постійно відбувається обговорення будь-якого поняття, проблеми, теми тощо. Таким чином відбувається глибше засвоєння навчального матеріалу. Іноземні студенти старших курсів записують екскурсії на відео й самостійно озвучують відеофільм; створюють презентації; проєктні роботи, що стосуються безпосередньо професійної діяльності майбутніх лікарів («У терапевтичному відділенні», «У травматологічному відділенні» та ін.). Викладачі активно використовують аудіювання для навчання діалогічного мовлення іноземних здобувачів освіти [4, с. 99], оскільки переконані, що без аудіювання не буває спілкування. Іноземні здобувачі освіти активно беруть участь у рольових іграх. Якщо рольова гра пов'язана з інтересами студентів, вона сприяє емоційній зацікавленості, мотивації до навчальної діяльності. Так, до прикладу, використовуємо рольові ігри «На прийомі в лікаря», «Купуємо ліки» та ін., де студенти виконують ролі лікаря й пацієнта, фармацевта й покупця.

На закінчення зазначимо, що застосування цих та інших технологій навчання дає змогу створити на занятті з української мови як іноземної природне середовище, сприяє розвитку творчого потенціалу студентів, розвиває їхнє мислення й заохочує до комунікації всіх студентів групи. Це розширює можливості для ефективного виконання найважливіших виховних і психолого-педагогічних завдань, зокрема розкриття особистісного потенціалу студентів та їх швидкої адаптації в новому культурному просторі, сприяє розвитку міжкультурної комунікативної компетентності.

Джерела і література

1. Мізюк В. М. Адаптація іноземних студентів до освітнього середовища Івано-Франківського національного медичного університету. *Галицький*

лікарський вісник. 2014. Т. 21. № 1. С. 82–84.

2. Шевченко О. М. Інноваційні методи та сучасні інформаційні технології у навчанні української мови іноземних студентів. *Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика*: мат. Всеукраїнської навч.-наук. конференції з міжнародною участю. 2020. С. 256–258.

3. Shevchenko O. Conceptual foundations of the lingvoculturological approach to teaching Ukrainian to foreign students. *Modern science and practice : Abstracts of III International Scientific and Practical Conference*. 2021. Pp. 71–72.

4. Shevchenko O., Leshchenko T. Improvement of language training of foreign students. *Problems of practice, science and ways to solve them : Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference*. 2021. Pp. 99–101.

5. Deardorff D. K. The Identification and assessment on intercultural competence as a student outcome of internalization at institutions of higher education in the United States. *Journal of Studies in International Education*. 2004. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1028315306287002>

6. Spitzberg B. H., Cupach W. R. Interpersonal communication competence. North Carolina State University, Raleigh, North Carolina. 1984. URL: <https://scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=2021723>

CLIL IN ACTION: PREPARING FUTURE TEACHERS IN UKRAINIAN UNIVERSITIES

Шиманович Ірина,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов і методики викладання
Бердянського державного педагогічного університету
м. Запоріжжя, Україна
shimanovichiren@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-9788-3169>

In the contemporary setting, achieving success goes beyond mere information acquisition; it entails having robust critical thinking, adaptability, and a commitment to continuous learning to navigate the dynamic and evolving landscapes across